

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 v za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primeren popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 krone, za četrta leta 2 kroni; ista naj se pošilja Upravištvu „Domovine“ v Celju.

„Celjski Sokol“

Mnogo se je že pisalo o tem, kolike važnosti so sokolska društva v narodnem oziru; povdarjalo se je, da je „Sokol“ ona elitna četa narodnih borilcev, ki se bojujejo vedno v prvi vrsti za narodne ideale, ono društvo, ki vzgaja narodu vedno čile, na duhu in telesu krepke može, ki se ne ustrašijo sovražnikovega navala, in naj si bo še tako silen. Res je, da tuptam kako sokolsko društvo vsled nastalih zaprek ne more izvrševati v polnem obsegu svoje visoke naloge, a po večini jo izpolnjujejo vsa slovenska sokolska društva. Kako častno jo je dosedaj, posebno pa v preteklem letu izpolnil „Celjski Sokol“, je pričal njegov občni zbor dne 30. prosinca 1904.

Po pozdravu staroste br. dr. Dečkota, ki se je spominjal umrlega večletnega društvenega člana dr. Hinka Šukljeta je poročal br. dr. Štiker o društvenem delovanju v preteklem poslovnem letu. Poročilo se je nekoliko skrcilo, ker o tehničnem delovanju društva poroča br. načelnik. Društveno delovanje je bilo zelo razvito, kakor morda še nikdar poprej, toda ne toliko v mnogoštevilnih nastopih, temveč v gojenju prave sokolske misli med člani in tudi na zunaj. Društvo je imelo 2 častna člana, 66 izvršujočih, 36 podpornih in 4 zunanje člane. Žalski odsek je imel 16 izvršujočih in 20 podpornih članov, torej skupaj 144 članov. Društvo je v preteklem letu prvič nastopilo v Celju korporativno z zastavo in sicer ob pogrebu br. dr. Hinka Šukljeta. Na vse mogoče načine so hoteli celjski nemškutarski mogotci preprečiti nastop „Sokola“, a ker prepovedi niso imele nikake postavne podlage, je pač „nemško“ Celje moralo doživeti, da je „Sokol“ korakal pod svojo zastavo skozi celo mesto. Rdeče naše srajce so jih pač bodle v oči, ali upajmo, da se jih sčasoma hočeš, nečeš, moraš, tudi privadijo.

Odbor je imel 17 sej in sklicala sta se dva izvenredna občna zbora. Sklenila se je sprememba pravil v zmislu češkega sokolstva. Pravila so se predložila vladi, a rešitve še sedaj ni, dasiravno je preteklo od tedaj že skoraj pol leta. Društvo se je vsled narazumljivega postopanja vlade pritožilo na ministrstvo.

Društvo je priredilo o pustu sijajno maškado in med letom tri izlete, na katerih so društveni telovadci nastopali z znano točnostjo. Pešizleti so se priredili štirje. Več se jih ni moglo prirediti, ker se je s to mislijo pričelo šele pozno v poletju. Sokolski večeri so bili trije. Več se jih ni moglo prirediti z ozirom na celjske razmere, ker je skoraj vsak „Sokol“ obenem tudi član vseh ostalih celjskih narodnih društev.

Društvo je v preteklem letu vrlo napredovalo. Ustanovila se je sokolska knjižnica, katera šteje danes (po dveh mesecih) že 93 knjig, in ustanovil se je odsek „Celjskega Sokola“ v Žalcu. V Trnovljah je poskusilo društvo odgojiti kmetske fante za naše društvo, toda navdušenje se je kmalu poglelo in izkazalo se je, da tla še niso dozorela za sokolsko idejo.

Društvo je imelo v letu 1903 prejemkov 2550 K 80 vin., izdatkov pa 2121 K 58 vin., torej prebitka 429 K 22 vin. Vrednost društvenega inventarja znaša 1385 K 77 vin. Ako se odbije dolg pri posojilnici po 1250 K, in se prišteje letošnji blagajnični prebitok, ima društvo 564 K 99 vin. čistega premoženja.

Načelnik br. Smertnik poroča o tehničnem delovanju društva in poroča, da je „Celjski Sokol“, materinsko društvo za Spodnje Štajarsko, vzgojil mlademu „Murskemu Sokolu“ v gosp. Antonu Misji izbornega vaditelja in načelnika. Poskus, pridobiti kmetske fante za „Sokola“ se je, kakor že omenjeno, ponesrečil. Lep uspeh društva je ustanovitev žalskega odseka. Ta odsek ima namen pripraviti tla samostojnemu sokolskemu društvu v Žalcu. Odsek prav vrlo

napreduje v telovadbi pod vodstvom br. Megliča. Ustanovitev vaditeljskega zbora še je ponesrečila. V preteklem letu so pri izletih nastopili prvokrat sokolski gojenci. Telovadilo je v preteklem letu skupaj v 123 urah 1737 telovadcev, torej povprečno na uro 14:1; žalski odsek je imel v treh mesecih 24 telovadnih ur z 292 telovadci, torej 12:2 na uro. Koncem leta je imelo društvo v Celju 26 telovadcev, v Žalcu pa 16, torej skupaj 42. Gojencev je telovadilo v 75 urah 925, torej povprečno 12:2 na uro. Koncem leta je bilo 20 gojencev, ki značijo krepak sokolski naraščaj. Tudi z žensko telovadbo se je pričelo v preteklem letu, za kar ima največ zaslug gospa dr. Karlovšekova. Junija je začel ta oddelk redno telovaditi in ima sedaj 7 telovadk. Ustanovil se je telovadski fond, ki ima sedaj v Celju 52 K, v Žalcu pa 95 K premoženja. Društvo ima sedaj knjižnico in je naročeno na šest listov.

Pri nato se vršeci volitvi so bili izvoljeni z vzklikom bratje dr. Dečko za starosto, dr. Karlovšek za podstarosto in Smertnik načelnikom. Nadalje so se izvolili v odbor bratje Govekar (tajnik), Lončar, Meglič, dr. Guido Serbec (blagajnik) in dr. Štiker. Namestnika: Gregorin in Zabukovšek (orodjar).

Razdelila so se pravila „Zveze slovenskih sokolskih društev“. Pripomniti moramo ob tej priliki, da se je veliko število članov naročilo na list „Slovenski Sokol“.

Glede izleta v Ljubljano so se sprejele sledeče točke:

1. Da se ne sme udeležiti slavnostnega sprevoda noben član Celjskega Sokola, ki ne bo prihajal k v ta namen določenim redovnim vajam.
2. Ker je naša telovadnica premajhna za vežbanje redovnih vaj, oziroma prostih vaj, naj se naprosi slavna Celjska posojilnica, da prepusti veliko dvorano po dvakrat na teden za vežbanje prostih vaj.

LISTEK.

Ljubezen na grmadi.

Vizija. Spisal M. K.

Pridite, pridite! Kličem vas in vas vabim!

Pridite na besno orgijo, ki jo priredim v proslavo smrti svoje ljubezni!

Pridite vi dnevi moje ljubezni; pridi ti blaženi trenotek prvega poljuba; pridi te minute, ko sem v sladkem objemu držal svojo mlado, zorno srečo; pridi te zvezde, ki ste naju videle roko v roki molče sedeti na klopici pred hišo; pridi te listi, ki ste nama tajno šepetali, ko sva se srečna sprehajala pod drevjem; pridi te sapice, ki ste odnašale zvonki glas njenega smeha; pridi ti strašni zimski vihar, ki si tihlil okoli hiše, ko sva v tihi sreči sedela v somračnem kotu sobice; pridi ti pošastna zavist, ki si žarela v nekaterih očeh, ki jim najina ljubezen ni bila po volji; pridi ti peklenski stvar, intriga, in se veseli svojega uspeha, ki si ga dosegla s svojim strupom; pridi tudi ti, angel one ljubezni, ki je plamtela v srcu Marije Ane! Pridite vi vsi na besno orgijo, ki jo priredim v proslavo smrti svoje ljubezni!

Pridite, pridite! Kličem vas in vas vabim!

* * *

Iskal sem v svoji miznici neke listine in sem pri tem naletel na ovitek drobnih, nežnih pisemc izza svoje idejalne ljubezni. Nakrat sem pozabil, česa pravzaprav iščem, in sem začel brskati po onih listkih. — — — — —

In spomini so se mi porajali. . .

O ti blaženi čas prve ljubezni! Preživel sem v duhu zopet vse tiste jasne dni, ko je še stala ob moji strani mlada, zorna moja sreča. Videl sem se zopet sedeti z njo v mali vrtni utici, kjer sem ji tolikrat zrl v jasne, velike oči, iz katerih mi je odsevala vsa blaženost mlade ljubezni. Videl sem se zopet sprehajati z njo. . .

Z vso silo sem se moral vzdramiti iz teh spominov, skoro me je premagalo staro čustvo. Čemu se vdajati takim čustvom, ki srce le z novo bridkostjo napolnjujejo? Saj tiste mlade, zorne moje sreče že davno ni bilo več pri meni. Šla je bila, tako natihoma, neopazno je bila šla.

Torej proč s takimi mislimi, proč s takimi spomini, proč s temi pričami nekdanjih ljubezenskih dni, proč s tem čustvom samim! Mari naj jin nosim do konca svojih dni v srcu?

Ne, vesel, prost hočem zopet biti, prost teh spominov, prost tega črva, ki mi razjeda dušo,

prost te zavržene ljubezni! Prost hočem uživati življenje, to lepo, solnčno življenje!

Zatorej proč s spomini, proč z neumno ljubeznijo!

* * *

In uprizoril sem orgijo v proslavo smrti svoje ljubezni!

Nakupičil sem grmado in sem jo podžgal. V temni noči je bilo, vse naokolu tiho, zvezde so mirno zrlle z neba; zdelo se mi je, kakor pomilovalno. In spomnil sem se zadnjega pogleda iz njenih jasnih, velikih oči. — —

In poklical sem nekdanje priče svoje ljubezni:

Pridite, pridite! Kličem vas in vas vabim!

— — — — —

Ogenj je praskotal in se je vzpenjal višje in višje. In prihajale so nekdanje priče moje ljubezni.

Razgrnil sem ovoj malih, nežnih pisemc in sem se še zadnjikrat vtopil v sladke spomine prešlih dni. V duhu sem preživel še enkrat, zadnjikrat, vso blaženost prve ljubezni. Danes še in nikdar več!

Pred oči mi je stopil trenotek prvega poljuba in čutil sem zopet, kako je drhtela v mojem objemu. Videl sem, kako je pozneje lahko

3. Da se v najkrajšem času prične vežbati proste vaje. Da se razpošlje vabilo vsem članom, da prijavijo svoje sodelovanje: 1. pri sprevedu 2. pri prostih vajah, 3. pri telovadbi na orodju.

4. Da se ustanovi izletni fond, s katerim se bodo pokrili stroški tega izleta.

5. Da se priredi meseca majnika veselica v velikem obsegu z javno telovadbo v prid izletnega fonda.

6. Da se izvoli komite, ki bo skrbel za reklamo za splošno udeležbo štajarskih Slovencev na tej slavnosti, ki bo skrbel po možnosti tudi za prireditev posebnega vlaka.

Pri 4. točki se je vnela živahna debata. Sprejel se je predlog br. dr. Gvidona Serneca, da so naprosi celjsko posojilnico za znaten prispevek k izletnemu fondu in da se razpošljejo nabiralne pole. Sprejme se tudi predlog br. Andriča, da se napravijo nabiralni bloki, kateri naj se razdele med člane v svrhu nabiranja prispevkov in agitacije za izlet. K točki 5. se izvoli posebni odsek: dr. Gvido Sernec, Jošt, Likar in dr. Janko Sernec. K točki 6. se izvoli odsek: Ekar, Jošt, dr. Kukovec, dr. Štiker.

Pri 6. točki „slučajnosti“ se po jako živahni razpravi sklone prepustiti „Slovenskemu delavskemu podpornemu društvu“ tamburice v svrhu ustanovitve tamburaškega zbora, h kateremu bo imel pristop vsak celjski Slovenec. Tamburice ostanejo last „Celjskega Sokola“. Vodstvo tamburaškega zbora prevzame br. Fašalek.

H koncu izreče še starosta dolgoletnemu društvu odborniku br. Joštu priznanje za njegovo delovanje v društvu, zahvali občni zbor za obilno udeležbo in zaključi 21. redni občni zbor.

Kakor je posneti iz tega poročila, se je „Celjski Sokol“ začel marljivo pripravljati za vsesokolski izlet v Ljubljano, ki bo gotovo velikanskega pomena ne samo za naše Sokolstvo, temveč tudi za občo slovensko stvar. Želeli je torej, da bi se izleta ne udeležila samo sokolska društva, temveč tudi drugi zavedni Slovenci. Zato se že danes obračamo do spodnještajarskih rodoljubov s prošnjo, da naj po mogočnosti agitujejo za ta izlet. Čim več nas bo, tem večjega pomena bo izlet, tem večjih koristi nam bo prinesel. Vse natančneje bomo priobčili sčasoma. „Celjskemu Sokolu“ pa kličemo: Le tako krepko naprej po začrtani poti! Uspehi ne bodo izostali! Na zdar!

„Štajerc“ in njegove sleparije.

(Dopis).

Ker so se ptujski nemčurji drznili, nas slovenske občane izzivati s tem, da so nam doposlali, kakor tudi nekterim drugim slovenskim občinskim uradom, svoj do same skrajnosti lažmi in sleparstvom omazani list, jim hočemo tem potom naznaniti, da naj se nikakor ne šalijo z nami, ker smo toliko izkušeni, da zamoremo vsem njihovim zvijačam in pomagačem priti pod koren.

prihitela k meni z razprostrtimi rokami ter me strastno objela. — —

Pogledal sem naokolu: vabljeni gostje so bili tu!

Prvi, to je trenotek prvega poljuba in blažene minute sladkih objemov, splazili so se neopazno v moj spomin, in sedaj so stali tam pred mano in so me gledali z zasmehljivimi očmi. Zvezde, te neme priče nekdanjih dni, so plesale okolu mene in so se mi izdajalski smejale. Tudi listi onih dreves, pod katerimi sva se sprehajala, so prišli in so rftotali razposajeno po zraku in niso tajno šepetali, ampak glasno so šumeli in so klicali v tiho noč one besede, ki sva jih govorila nekdanj.

In sapica, ki naju je včasih tako nežno objemala, je vela danes tako mrzlo, tako ledeno okolu mene, da me je zazebló v dno duše; in ni prinašala zvonkih glasov njenega smeha, ampak donašala je glasen, razposajen smeh, kakor se smejemo, če je kdo naredil kako veliko neumnost!

Tam daleč pa je bučal vihar in je tulil kakor nekdanj in je prihajal vedno bližje: kakor da ima veselje, da me je pregnal iz tihega, somračnega kota sobice. — —

Kakor smo posneli že iz same nam doposlane številke „Štajerca“, so ta sleparski list osnovali slovenskemu kmetu že od nekdanj sovrážni elementi; v prvi vrsti nemški protestantje in židje s pomočjo slovenskih renegatov, kateri imajo svoje duše v vsakem nemčurškem trgu in mestu. Zato pa tudi zmirom vpije ta slepar nam kmetom „dajte se v roke meščanom, ker le oni so vaši pravi prijatelji in dobrotniki“. Človek bi moral biti slep in gluhi, ko bi ne vedel, kaj so nam kmetom nemški meščani in tržani, ki so danes pravi nasledniki nekdanjih nemških graščakov, kateri so z našimi dedi in pradedi ravnali kakor z živino in še hujše, jih na gromadah kod „coprnike“ žgali itd. In danes, ko je postava kmeta oprostila nemških graščakov, zdaj pa naj bi se mi naslednikom ravno takih „gospodov“ prostovoljno dali v roke; to bi bilo lepo!

Ali so se pa ti nasledniki nekdanjih nemških graščakov v teku let tako poboljšali, da niso več tako zlobni, ko so bili njih predniki? Poboljšali se niso čisto nič, temveč še pohujšali so se; in taki naj bi bili „prijatelji“ nam slovenskim kmetom; kaj še?

Ker danes torej postava ne dopušča, da bi ti naši „dobrotniki“ svojili kmeta kot svojega suznika, zato nas hočejo z zvijačo dobiti v svoje kremplje; in v ta namen potrebujejo raznih sleparjev in lažnjivcev, katere deloma vzgajajo iz nerazsodnih slovenskih kmetov in izpridenih dijakov in dobivajo celo urednike za propalega „Štajerca“.

Ker se zabiti Nemec ne more nikdar naučiti pravilne slovenščine, zato izkažejo ti gospodje svojo „milost“ kakemu nemčurškemu potepuhu, ki je pripravljen prodati svojega brata za skledico židovskoprotestantske leče; s tem da obrekuje, laže in natolcuje zoper svojega slovenskega brata, doktorja, duhovnika in vsakega uglednega rodoljuba, medtem ko zoper nemške židovskoprotestantske oderuhe, ki osleparijo našo državo in dežele mnogokrat kar za cele milijone, ne ve nikdar nič povedati. Slovenskemu odvetniku, ki je naš kmetaki sin, oponašajo ti sleparji v svojih omazanih glasilih vsak košček kruha, bodisi da ga je dobil od svojega očeta ali pa si ga je zaslužil; a nemških doktorjev, „purgarskih“ sinov pa, ki so si nakovali od slovenskega kmeta na milijone premoženja, ti sleparji nočejo poznati za „oderuhe“, temveč jih še hvalijo kot jako poštene može in „kmetske dobrotnike“. Vsakemu nemškemu in nemčurškemu mestu stoji na čelu kak tak „dobrotnik“, nemški oziroma nemčurški doktor. Torej kmetje! bodimo tako „pametni“ in ne dajmo se po želji nam „dobrotnega Štajerca“ v roke nemškemu meščanom, da se „iznebimo“ doktorjev, seveda slovenskih, pridemo pa v roke nemškožidovskim oderuhom. Torej na noge in pojdimo k nemškim meščanom!

Ko bi n. pr. naš „dobrotljivi Štajerc“ hotel priobčevati sleparije in goljufije, ki jih doprinašajo njegovi očetje, požidjeni nemški spekulantje

in bankirji; dalje ko bi hotel pisati o nenravnosti svojih protestanskih duhovnih pastirjev kateri so vsi njegovi pristaši, lahko bi napolnil vsak dan deset „Štajercev“ s samimi dokaznimi resnicami in ne bilo bi mu treba lagati; mi bi mu verjeli, da je zares naš „prijatelj“. A zdaj ko pobira komarje pri naših rodoljubih pe vseh slovenskih kronovinah ter jih povečuje v slona, ker sicer bi jih njegovi slepi čitalci ne videli, in vkljub temu komaj vsakih 14 dni par pičlih, pa jako po laži smrdečih člankov nakvasi, ter mu ostaja še vedno dovolj prostora za inse-rate njegovih nemčurških kramarjev, za katere pa on „noče biti odgovoren“, ker namreč ve, da imajo vsi „najboljše“ blago.

„Štajerc“ naj bi šel rajši pometat prage svojih židovskih Nemcev, in ko bi tam vse opravil in očedil, potem naj bi šele prišel k Slovincem komarje loviti, če bi jih kaj našel.

Od časa, ko izhaja ta židovsko-protestantski „antikrist“ v Ptuj, se je prikazala med našo mladino, celo med šolsko, neka kužna bolezen, ki se ji pravi posirovelost in razuzdanost, in to v prav močni meri, kakor še nikdar poprej. Vzrok je, ker ta nesramni list piše svoje nesramnosti posebno zoper duhovnike v takih izrazih, da se morajo prijeti vsakega otroka, in njegovi brezvestni agitatorji skrbijo tudi nalašč zato, da pride ta ptujska kuža v roke vsakemu otroku, ker pametni ljudje takega strupa ne marajo vživati. Nemcem se gre namreč tudi zato, da bi nam kolikor mogoče popačili in izneverili našo mladino, in bi nam vzgojili prav mnogo slovenskih prestopnikov in kaznjencev, da bi potem mogli pred vsem svetom vpiti in kazati na nas rekoč: „glejte jih, kakšni so!“ In v ta namen potrebujejo takih časnikov, ki z ene strani pohujšujejo našo mladino, z druge strani pa z blatom obmetavajo celi slovenski narod.

Ako greste preiskavat v narodnostnem oziru slovenske kaznjence, bodete se prepričali, da vam bo najmanj 99 % tistih slovenskih kaznjencev, ki so zavoljo ropanja, tatvine in drugih takih hudodelstev po pravici kaznovani, priseglo na „Štajerčavo“ zastavo. In to je živa, neovrgljiva priča, da nam vzgojuje veliko večino teh nepridipravov nemška „kultura“, katera danes razsaja po vsek kotih naše slovenske domovine.

Vsakega poštenega človeka dolžnost je, da po svoji moči zatira take nesramne časnike, posebno „Štajerca“, ter skrbi za to, da se strup z ognjem uniči.

Drugam ne sodi, torej v ogenj z njim!

Celjske in štajarske novice.

— Promocija. Danes je bil promoviran na graškem vseučilišču doktorjem prava g. Štefan Sagadin, pravni praktikant pri c. kr. deželnem sodišču v Gradcu. Mlademu doktorju, ki je mnogo storil za narodno probujenje svojih rojakov na Spodnji Polskavi in okolici, najodkritosrčnejše častitamo!

Orgija je bila v tiru!

Zdaj je torej trenotek, ko se poslovim od sladkih spominov, ko odslavim svojo ljubezen!

Ogenj je prasketal in se je vzpenjal višje in višje.

Pisemce za pisemcem, listek za listkom, napisan od nežne ročice, ki mi je tolikokrat gladila lase, srfotali so v plamen, ki jih je požrešno pogoltnil. In vsakokrat, kadar sem prijel kako pisemce, da je vržem v plamen, iztegnila se je suha, koščena roka po njem in gledale so poželjivo strašne oči temne pošasti, in te oči so bile polne zavisti, da še zdaj hranim spomine na nekdanjo srečo. In kadar je vzletel list v plamen, ploskala je ta pošast škodoželjno s suhimi, koščeniimi rokami in razlegal se je glasen, hripav smeh. In v ta smeh se je mešalo tiho, začušeno hihotanje peklenškega stvora, intrige, ki je zmagonosno stala poleg zavisti; okrog usten ji je igral izraz zadovoljnosti.

Tam v ozadju pa je stal angel one ljubezni, ki je plamtela v srcu Marije Ane. Stal je nepremično in je zrl v me s hladnimi, brezčutnimi očmi. — —

Vzplamenel je list za listom, napisan vsak s toliko ljubeznijo, poln tako nežnih, sladkih

besed, da mi je vselej duša vztrepetala, kadar sem jih čital; vzplamenel je tudi zavitek z drobno kitico njenih zlatih las, ki mi jo je nekdanj podarila v spomin.

Vzplameneli so ti spomini in so se izpremenili v pepel. In ko je vzplamenela drobna kitica zlatih las, zgenil se je angel, okrog usten mu je igral pomilovalen nasmeš; zavil se je tesneje v svoj plašč, se obrnil in šel.

In okolu mene je plesalo in skakalo, in se je smejalo in krohotalo, in je žvižgalo in bučalo.

Ogenj je prasketal.

In segel sem v srce in sem iz njega iztrgal tisto neumno ljubezen in sem jo vrget v ogenj. Visoko se je plamen vzpel. Še enkrat je zavrisnilo okolu mene, še enkrat se je slišal peklenški krohó in smeh, se je slišalo strašno bučenje, še enkrat se je iz grmade zablislilo — ogenj je ugasnil in vse je bilo tiho! Orgija se je končala. — — —

Ostal sem sam in okolu mene je bilo jasno in svetlo. Jako prostega sem se čutil, nič mi ni več težilo duše, proč so bili spomini, proč ljubezen, in preroben sem zrl v življenje, v to lepo, solnčno življenje!

— Knjižnici Celjskega Sokola je darovala gospa Elizabeta Kupljenova, hišna posestnica v Celju 78 krasnih knjig; nadalje so darovali br. Andrič 5, br. Ekar 24 in br. Vester 2 knjigi. Vsem najlepša hvala!

— Za „Delavski dom“ sta obljubila g. Kosi, c. kr. poštni oficijal in g. Ivan Bovha vsako leto darovati, in sicer prvi po 8 K in drugi po 4 K. Srčna hvala! Želeti je le, da bi našla mnogo posnemalcev, kajti vedno večjim potrebam „Slovenskega delavskega podpornega društva“ ne zadoščajo več sedanji ozki prostori. Treba bo večjih prostorov, kjer bi društvo rado prirejalo domače veselice v lastnih prostorih, a društvo nima premoženja, da bi si jih moglo omisliti, temveč je navezano na dobrohotnost slavnega občinstva. Komur je le mogoče, naj nakloni kak dar društvu v to svrhu. V plačilo mu bodi prepričanje, da je storil s tem nekaj za narodno stvar v probujo onih slojev našega naroda, ki so probujenja in prosvete najbolj potrebni, slovenskega delavstva. Vsak, tudi najmanjši dar je dobrodošel.

— Njen korporal. Nismo zastoj pričakovali, da bo naše občinstvo z veseljem zopet pozdravilo priliko, da se udeležijo prireditve igre „Njen korporal“. Po pravici moramo reči, da se tako velikanske udeležbe nismo nadejali, kajti dvorana in galerija je bila polna do zadnjega kotička, razprodale so se vse vstopnice razun okrog 20 sedežev. Ob tej priliki naj nam bo dovoljeno izpregovoriti nekoliko resnih besedi onim p. n. udeležencem, ki si po navadi po začetku drugega dejanja prilaste pravico do sedežev, katerih niso plačali. Naše mnenje je pač, da dotičniki ne kažejo ravno bogzna kakega finega značaja. Ako je komu žal onih par vinarjev, naj se zadovolji s prostorom, katerega mu nakazuje njegova vstopnica, s stojiščem. Druga grajevedna napaka je, da se v pavzah med dejanji zaleti cela tropa na stopnišče za odrom in celo na oder. Vhod v dvorano in izhod je edino pri glavnih vratih, drugje nikjer. Občinstvo, posebno ono pod galerijo naj bi si to zapomnilo! Žalostno bi bilo pač, da bi se vedno in vedno moralo opozarjati na red. Toliko smo hoteli in morali reči, sedaj pa nekaj o igri. Glavni ulogi ste bili v rokah gca. Mate Baševa (Rezi) in g. Salmiča (Istvan). Gca Baševa je po dolgem presledku zopet nastopila na našem odru. Težko smo jo pogrešali, ker smo jo poznali kot našo najboljšo igralko, in reči moramo, da bi jo v bodoče še tem težje pogrešali, ako bi morda, kar pa upamo, da se ne bo zgodilo, zopet odrekla nadaljnje svoje sodelovanje. Rezi gca. Baševa je bila tako umetniško zaokrožen značaj, da je boljše ni najti niti na največjih odrih. Odkrito srčno ji častitamo na krasnem uspehu. Iz občinstva se ji je poklonila krasna kita cvetja. Vreden drug ji je bil g. Salmič v ulogi Istvana, možatega, značajnega korporala. Novo izborna moč je pridobilo „Celjsko pevsko društvo“ z gospo Venturinijevo, ki je podala zaljubljeno staro devico baronico pl. Rumpelsburg tako dobro, da boljše ni mogoče. Kuharica Marička (ga. Ekarjeva) je bila prav dobra. Manjši ulogi ste imeli gca. Mila Sernečeva (Pavla) in gca. Koroščeva (Komarjevka), ki ste jih izvršili kar najpovoljnejše. Gca. Koroščeva je nastopila še drugič v majhni ulogi z gco. Vresnikovo kot prodajalki. Večji ulogi sta imela Copat (g. Ekar) in Nace Keber (g. dr. Štiker) in sta jih tudi izvedla v obče priznanje. Manjše vloge Rudija (g. Meglič), tehnika Svetliča (g. Pohar), hišnika Lovrota (g. Terček), notarja (g. Dobršek), Slaparja (g. Kovča), korporala Martina (g. Dergas), prodajalca (g. Andrič), Franceta (g. Bevo) in drugih komijev so se izvedle v popolnem soglasju s celoto, tako da je bil končni uspeh takšen, da je bilo občinstvo prepričano, da tako imenitno uspele igre še v Celju ni videlo. Pohvaliti moramo tudi še malička Mici in Karla (Joštova) ki sta jako samozavestno izvršila svoji ulogi. Obča želja je, da se igra v letošnji sezoni gotovo še ponovi. Za letos pripravljamo „Celjsko pevsko društvo“ še „Legionarje“, „Vzgojitelja Lanovca“ in eno opereto. Ponovilo se bo tudi še nekaj že uprizarjenih iger. Natančnejše objavimo pravočasno.

— Jaka I., car Sahare, je po svojem padcu in razburjenju radi laži celjske „vahtarce“

že toliko okrevaj, da mu bo prihod v Celje vendarle mogoč. V svoji dobrohotnosti je tudi staremu Ibrahimu odpustil in tako so starca zopet izpustili iz zapor. Karavana se je odpočila in drugi dan zopet nadaljevala svojo pot proti Kahiru, kamor je dospela v popolnoma dobrem stanju. Trgovec Ali ben Mahmud je bil neizrečno vesel, ker je karavana prinesla seboj velike zaklade najraznovrstnejšega blaga. V svoji radosti je dovolil vsem svojim služabnikom, da se smejo s svojimi znanci na njegov račun en večer poveseliti do mile volje. Stari Ibrahim je na to povabil dokaj svojih znancev in prijateljev, in tudi Ali ben Mahmud je razposlal povabila svojim znancom in jih povabil, da se udeležijo te veselice. Ker se je pa na potovanju dogodila karavana ona nezgoda vsled lažnjivega poročila celjske „vahtarce“, sklenil je stari Ibrahim imenovati to veselico „En večer v Celju“. Tako bo prišlo Celje enkrat do izvenredne časti, da bo imelo v svoji sredi veliko množico afrikanških gostov vseh mogočih barv. Ibrahim je celo izrekel svojim drugom željo, da bi povabili tudi carja Sahare na to veselico. Seveda se je strinjalo vse s to mislijo in takoj so odposlali deputacijo. — Car Jaka I. jim prošnje ni odbil, pač pa je ukrenil, spomnivši se onega dogodka z „vahtarco“, vse mogoče za svojo varnost na potovanju v Celje. „Vahtarčni“ poročevalec je tudi to po ovinkih izvedel in priobčuje v zadnji „vahtarci“, da je dal car svojo zlatnino in drage kamene zavarovati pri neki dunajski tvrčki. To mu prav radi verjamemo, kajti v Celju bi ta zlatnina gotovo ne bila varna, saj so šele pred nekaj dnevi zaprli nekaj nemčurske sodrge, ki je kradla po mestu. Da pa je take sodrge še dosti v Celju, pa ve vsak, saj nemčur tako ne da dosti na poštenost. Priporočali bi tudi carju, da naj pazi na osebno varnost, posebno slovenski naj ne govori preglasno na ulici, ker bi ga še nazadnje celjska policija mogla aretirati.

— In še in še. Piše se nam: Po predstavi v torek sem imel priliko govoriti z nekim rodoljubom z dežele. Pogovarjala sva se o celjskih razmerah in med drugimi mi je rekel: „Res, nisem verjel, da je resnica, kar čitam v časnikih o predstavah v „Narodnem domu“. Mislim sem, da je ona hvala taka, kakor navadno povsod, kjer se priredi kaka igrice. Hvali se in hvali, a nikdar niti najmanjše graje, kajti sicer je vse razžaljeno. Tu sem se prepričal, da vaši igralci res zaslužijo pohvalo, katera se jim daje. Veseli me tudi, ker sem danes imel prvič priliko videti toliko množico naroda zbranega pri slovenski zabavi. Neizrečno pa me je užalilo do dna srca, ko sem videl, da je govorila „Domovina“ tudi v drugi zadevi resnico, da se namreč čuje mnogo nemščine med občinstvom. Srečal sem tri dame na stopnišču, ki so na ves glas nemškutarile in sicer tako, da se Bogu usmili. Da bi bila vsaj lepa nemščina, toda bila je prav celjska. Te grdobije bi pač res ne bilo treba v „Narodnem domu“. Tako mi je rekel ta res pravi narodnjak. — Priobčili smo ta razgovor, ker jasno kaže, kako sodijo zunanji gostje o nas Celjanih.

— Rakom je šla žvižgat, namreč celjska podružnica „Verbanda alpenländischer Handelsangestellter“. Gospodje so pri občnem zboru povdarjali, da postaja število članov vedno manjše in manjše. Nadalje se ne razumejo s centralnim vodstvom v Gradcu itd., koncem konca je predlagal neki Michellitsch (tudi „alpinski Nemeč“), da naj se podružnica razpusti, kar je tudi obveljalo. Imetje, o katerega visočini „vahtarca“ previdno molči, se je izročilo nekemu nemškemu trgovcu v shrambo. Ta občni zbor je pokazal, na kakih slabih nogah stoji celjska nemška društva, ker jim primanjkuje članov. Ako primerjamo naše slovenske trgovske službenice z njihovimi nemškimi vrstniki, pač vidimo velikanski razloček. Naši ljudje, navdušeni za svojo in narodno stvar, so pokazali krasne uspehe svojega dela, Nemci pa se morejo ponašati le s svojim razpadom. Želimo jim odkritosrčen: Requiescant in pace!

— Dr. Stepischnegg zopet pogorel. Kakor smo že zadnjič namignili, se je omenjenemu gospodu, za katerega klijentelo skrbita gg. župnika Govedič in Kunej, zopet slaba godila. Stepisch

neeg ima namreč hudo piko že več let na slovenskega celjskega posestnika g. Žimnjaka. Cela stvar namreč datira še od tedaj, ko se je dr. Stepischnegg zaradi 10 krajcarjev, za katere se je pri nekem računu zmotil in jih tudi potem plačane dobil, dal intabulirati na posestvo gosp. Žimnjaka. Stvar se je toliko časa vlekla, da je dobil g. Žimnjak pravico gospoda doktorja zarubiti na ulici. Od tod torej ona huda pika. Pred nekaj časom smo poročali, da je dr. Stepischnegg posli hotel, da ga je g. Žimnjak imenoval goljufa. Seveda je bila tožba takoj vložena in dr. Stepischnegg jo je pošteno izgubil. Ali to mu ni bilo dovolj. Mož se je pritožil in prošli teden je bila vzklicna obravnava, pri kateri je „na časti užaljeni“ gospod zopet sijajno pogorel. I seveda, ni dobro, če ima kdo prehudo piko na svojega bližnjega, to stane denar in denar je občutljiva stvar vsakega človeka, posebno pa dr. Stepischnegga, kateremu enoletno neprosto-voljno mirovanje ni donosalo bogve kakih dohodkov. Prehuda kri pač nikdar dobro ne stori!

— Zopet nemška laž celjskih Nemcev. Celjska nemška stranka ima celo krdelo postopajev za svoje privržence, ki se na laži izvrstno razumejo ter so za iste, če jih v celjskem nemškem lističu raztrobijo, celo poplačani. Tem lažnjivcem zlasti zadnji čas pšenica dobro cvete in ni skoro dneva, da bi o slovenski stranki in nje članih ne izmislili kake laži. Nedavno so grdili slovenske člane okrajnega šolskega sveta v Celju, da so baje oni krivi, da bodo morali kmetje, ki so prevzeli stavbo nove šole na Lu bečni, plačati zaradi zakasnitve stavbe globo v znesku 19.000 K, tako da bi bili dotični kmetje naravnost gospodarstveno uničeni. V resnici je pa to globo naložil predsednik okrajnega šolskega sveta popolnoma na svojo roko, ne eden slovenski član okrajnega šolskega sveta ni o tem ničesar vedel ter ni bil o tem povprašan, ker ta zadeva ni bila nikoli v seji. Slovenski člani okrajnega šolskega sveta so torej na tem sklepu o tej globi tako nedolžni, kakor novorojeni otrok.

— Zloporaba c. kr. davčnega urada v Celju za nemško nacionalno agitacijo. Izjava. — Uredništvo „Domovine“ izjavlja, da sta notici v št. 91 z dne 20. novembra 1903, oziroma poziv v št. 96 z dne 8. decembra 1903, po dognanih poizvedbah in po našem prepričanju popolnoma neutemeljena in na podlagi neresničnih ali do cela izmišljenih poročil sestavljena. Uredništvo prinava, da je „Domovina“ s tema člankoma gospode uradnike c. kr. glavnega davčnega urada neutemeljeno napala in žalila, preklicuje prostovoljno vse tamošnje trditve kot neresnične in obžaluje neutemeljeno obrekovanje gospodov uradnikov, ter izjavljam izrecno, da se imam zahvaliti žaljenim gospodom uradnikom, da na podlagi te izjave žaljenje odpuste in da se v tej zadevi vže upeljana kazenska preiskava ustavi.

Rudolf Libensky, bivši urednik „Domovine“.

Glede na gornjo izjavo pripominjam, da sem podpisani sprejel uredništvo „Domovine“ šele s 1. prosincem 1904.

Anton Ekar, urednik „Domovine“.

— Požarna bramba za Celje in okolico. Pravila za to požarno brambo so že odobrena in se bode ta požarna bramba sedaj ustanovila. Pozivljamo, da se člani zdaj nemudoma s pristopom podvzajajo. Prosimo ugledne može iz posameznih sosesk celjske okolice, da sestavijo imena zmožnih mladeničev in mož ter jih opominijo, da se vpišejo pri tajniku občine g. I. Percu. Tudi iz mesta Celja naj se mlajši svet pridruži, da ustanovimo res dostojno požarno brambo, katero prebivalstvo želi že dolgo časa.

— V nedeljo v Vojnik. Kakor smo že javili v zadnji številki, se priredi prihodnjo nedeljo dne 7. t. m. veselico s petjem in gledališko predstavo. Ker ta dan ni v Celju nikake zabave, je pač želeti, da se udeležijo te prireditve čim več Celjanov, kajti gotovo bo velika udeležba iz Celja dala Vojničanom dokaz, da Celjani živo simpatizujemo z njimi in jim želimo najboljših uspehov. Društveno življenje je v zadnjem času v Vojniku nekako zaspalo in zato smo s tem večjim veseljem pozdravili to prireditev. Velika udeležba bo dala prirediteljem tudi poguma za nadaljnje delovanje, katerega je Vojnik tako potreben. Ko se prenove družabno življenje, bo tudi

politično delovanje lažje. Zato še enkrat: v nedeljo čim največ Celjanov v Vojnik. Glede veselice priobčujemo vse podatke med društvenimi vestmi.

— Oče sina zaklal. Jože Kovačič, p. d. kmet, živinski trgovec pri Sv. Emi, je 15. prosinca t. l. po stari navadi prišel pijan domov in je hotel svojo ženo pretepati, kar se je pogosto zgodilo. Njegov 34 letni sin Franc ni pustil matere tepsti, na kar vzame oče v pijanosti dolg požig in ga sinu zažene v trebuh. Sin je v par urah umrl, očeta so pa orožniki takoj odpeljali v zapor.

— Babna reka. Pred 14 dnevi je tukaj neki pobalin pričakal mirnega, obče spoštovanega fanta pri domačem kozolcu in ga z nožem trikrat zabodel. Ranjenec bo težko okreval, ker je veliko krvi izgubil.

— Iz Ptuja. — Nemčurji so povsod enaki. — V zadnji številki je poročala „Domovina“, kako nemčurstvo narodni gostilničarki v Teharjih zaslužek jemlje. Nemčurji so povsod enaki, povsod so sovražniki Slovencev, četudi „Štajerc“ to v vsaki številki taji. Danes vam podam dokaz iz našega mesta, kjer se nahaja nemčurstva na cente. Prav blizu mestnega sejmišča ima svojo gostilno g. Jožef Muršec. S kmetov se je preselil v mesto, pa ostal je zvest slovenski materi in jeziku, kar je med nami redka prikazen! Mestni očetje, med katerimi se nahaja precej odpadnikov nemčurjev, nikakor niso naklonjeni g. Muršecu. Da bi on pri svoji gostilni trpel škodo, niso dali njemu kot najbližjemu krčmarju dovoljenja, da bi smel pijačo na sejmišču točiti. Pač pa so dali dovoljenje svojemu krčmarju iz Švicarije, da mu ni treba sedem dni v tednu muh loviti v praznih prostorih! Tako nemčurstvo izkazuje „Štajerčev“ ljubezen Slovencev! In ko je g. Muršec pred leti v okrajnem zastopu s Slovenci volil, ga je g. Ornig stavil na odgovor, češ, kako more on kot meščan s Slovenci voliti! Gospod Ornig! Ali res ne kapirote, kaj je dolžnost poštenega moža?

— „Štajerčeve“ laži, „Kmet naj voli kmeta“ je vpil „Štajerc“ pri zadnjih drž. in dež. volitvah. Ko pa so Slovenci v Mariborskem okraju postavili kandidatom vrlega narodnega posestnika Rožkarja, je začel „Štajerc“ proti njemu rogoviliti. Seveda bi bil „Štajercu“ le nemškutarski kmet po volji. Istotako pravi „Štajerc“, da tudi odvetnikov ne mara. To je sicer res, kar se tiče slovenskih odvetnikov, dočim so pa nemški odvetniki „Štajercu“ najboljši prijatelji. Ko je prišel nemški odvetnik dr. Ambrožič v Ptuj, je „Štajerc“ z velikim veseljem razglasil njegov prihod v svojem listu. Istotako je tudi „Štajerc“ prihod drugega nemškega odvetnika dr. Plachkija naznanil v svojem listu. Tudi še „Štajerc“ nikoli ni napadal nobenega nemškega odvetnika, dočim napada in blati v svojih umazanih predalih slovenske odvetnike na najnesramnejši način. In vendar še nismo nikdar slišali, da bi bil nemški odvetnik slovenskemu kmetu kedaj kaj zastonj napravil ali ga brezplačno pri sodnji zastopal. Ko je bil slovenski odvetnik dr. Brumen zaradi neke malenkostne tožbe zadnjič kaznovan, natiskal je „Štajerc“ to prav z debelimi črkami. Ko pa je bil neki nemški odvetnik lansko leto na Gornjem Štajarskem radi poneverjenja kaznovan, je „Štajerc“ molčal. Ko je bil znani celjski „oče zgodovine“ dr. Stepišchnegg na eno leto suspendiran, je „Štajerc“ molčal in tudi svoječasno suspendiranje dr. Tschebulla v Mariboru je „Štajerc“ popolnoma zamolčal. In zdaj pa naj kdo reče, da „Štajerc“ ni prava „giftna krota“, ki razliva svoj strup edino le po Slovencih.

— Poročil se je dne 1. svečana vsem dobro znani rodoljub g. Radoslav Nemec v Dragotincih pri Sv. Jurju ob Ščavnici z gospico Marijo Berko. Bilo srečno!

Čebelarjem v pojasnilo!

Preteklo poletje je krožil po Spodnjem Štajarskem neki čebelorejski potovalni učitelj iz Zgor. Štajarskega po imenu Oto Riedl. Ta mož si je prizadeval na vse mogoče načine pridobiti čebelarje na svojo stran ter na Slovenskem ustanavljati nemške podružnice. Pri tem obeta

Riedl mnogovrstne ugodnosti: da udje dobijo marsikaj po znižani ceni od centrale, da smejo vporabljamti knjižnico (seveda nemško), da pride potovalni učitelj poučevati itd. In kaj še več: celo „Slov. čebelarja“ so nam obljubili kot društveno glasilo! Poglejmo si zdaj nemško zvijačo! Kaj nam zamorejo Nemci na ta način v resnici dobrega storiti? Edino to, da nam dajo slovenski list „Čebelarja“. Vse drugo pa za nas nima nobenega pomena, kajti kdor je nemščine zmožen, ta si tudi v čebelarskem oziru more sam pomagati ter tudi sam kot posameznik k nemškemu društvu pristopiti, preprosti kmeti pa ne more vseh teh obljubljenih dobrot nič izkoriščati.

Podpisani odbor opozarja torej vse vnete in vrle štajarske čebelarje, naj se ne dajo motiti in vloviti, kajti prave nazore Nemcev bode iz naslednjega takoj izpoznali. Ko je bil Riedl v Ptuj, vprašal ga je nekdo: „Saj nam Vi ne morete v čebeloreji nič pomagati, ker ljudstvo ne razume nemški; čemu tedaj tukaj nemške podružnice?“ Ta je odgovoril na to: „Pustimo mi kmeta pri njegovem starem panju, on itak ni sposoben za boljše čebelarstvo; mi le glejmo, da si inteligenco pridobimo.“ „Tako tedaj“, odvrne domačin, „zdaj ste nehote razkrili svoje nazore in nakane. To je ravno napačno, s čemer se mi nikakor ne moremo strinjati. Ravno prosti kmeti stan je v prvi vrsti potreben pouka in pomoči, inteligenca si zamore prej sama pomagati, nego neveden kmet. Razun tega se pa še inteligenca dobro razume v slovenskem, ne pa tudi prosto ljudstvo v nemškem jeziku. Torej bi bilo bolj pošteno, ozirati se ravno tako in še bolj na kmeti stan, kajti po mojem mnenju se masa prebivalstva nikakor ne sme prezirati; saj tudi kmet plača davek. S tem se pa gotovo ne misli inteligenca zapostavljati, kajti ravno vrla naša inteligenca služi ljudstvu povsod v spodbudo, posnemo in pouk; hoče se le povdarjati, da je prosti kmet tem potrebnejši pouka. Da pa je naš kmet dandanes že dovolj razumen za uspešno čebelorejo, lahko se prepričate sami, če si ogledate lepo število vzornih in krasnih čebelnjakov, ki stojijo po Slov. Štajarskem!“

Oglejmo si stvar dalje! Ravno kar se pogajajo Nemci s „Slov. čebelarskim društvom“ v Ljubljani, naj bi jim poslednje prepustilo list „Slov. čebelar“ za znižano ceno izvod po K 120; vsak ud podružnice bi pa moral seveda plačati udnine 2 K. Ali si ne moremo tedaj „Slov. čebelarja“ sami naročiti, da potrebujemo k temu „nemške pomoči“? Ali morajo Nemci s sadom našega truda trgovati in dobičkarijo tirati? Ne! — Ali si moremo misliti, da Nemci res iz gole dobrosrčnosti in blagodušnosti pridejo k nam podružnic snovat in dobrot deliti, da bi nam več dali, nego oni od nas prejeli?

Na vse to nam dovolj jasno odgovarja deželni in državni zbor! Da si Riedl povsod okoli pridiguje: Saj čebeloreja nima z „nemškim“ in „slovenskim“ nič opraviti, v gospodarskem oziru moramo vsi „vkup držati“! Je že prav; da deželni in državni zbor bi naj bil še bolj nepristranski; zakaj pa tam vsi „vkup ne držimo“, kjer bi Slovenci imeli kaj dobiti?

Po tem takem, mislim, mi bo vsak pošten Slovenec pritrdil, da bi bilo dovolj nespametno, ako bi mi svoj denar Nemcem dajali, da bi nam go potem oni delili, kakor bi jim dopadalo!

To tedaj, kar nam Nemci obetajo, lahko dosežemo in hočemo doseči sami ter hočemo biti svojega denarja sami gospodarji. Za slovenski Štajar se bode ustanovilo samostalno čebelarsko društvo, ki bo gotovo dobilo list „Slov. čebelar“ za tisto ceno, kakor bi ga zamogli dobiti Nemci, na kar imamo iz Ljubljane že obljubo; nadalje se bo še o tem govorilo ob občnem zboru v Ljubljani dne 17. februarja t. l. Kot samostalno društvo imamo potem tudi pravico do deželne in državne podpore, kakoršno dobivajo nemška društva; le naši vrli poslanci da jo izposlujejo.

Takoj v prvi pomladi začne čebelarsko društvo za Spodnji Štajar svoje poslovanje in se bodo ustanavljale podružnice po vsem slovenskem delu naše kronovine.

Na delo tedaj vrli in zavedni čebelarji, da bode naše društvo imelo dober uspeh ter da bo

vztrajno in plodovito delovalo za procvit narodnega gospodarstva!

Pripravljalni odbor „Slovenskega čebelarskega društva za Spodnje Štajarsko.“

Društveno gibanje.

— Vabilo k „Besedi“ ki jo priredi pevski zbor „Vojnik“ dne 7. februarja t. l. pri gosp. Vrečarju v Vojniku. Spored: 1. Opomin k petju, mešan zbor (P. H. Sattner); 2. Govor o petju; 3. Slovo od domovine, mešan zbor. Avg. Leban; 4. „Županova Micika“ gledališka igra; 5. „Kukavica“ mešan zbor: dr. Gustav Ipavec; 6. „Le pevaj, pevaj ptičica“. Mešan zbor: Volarič; 7. „Lipa“. Mešan zbor: dr. G. Ipavec; 8. „Na tujih tleh“. Dvospev z glasovirom: Davorin Jenko; 9. „Jaz vem za deželo“. Mešan zbor: dr. Gustav Ipavec; 10. „Eno devo le bom ljubil“. Moški zbor: Simon Gregorčič-Volarič. Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina: sedež 80 vinarjev, stojišče 30 vin. K mogobrojni udeležbi vljudno vabi odbor.

Opomba: Vsled nekega višjega ukaza so veselice, ki niso posebno za šolarje osnovane, za šolsko mladino nedovoljene.

— Gornjegrajsko učiteljsko društvo zboruje v nedeljo, dne 7. t. m. pri Sv. Frančišku, v šolskem poslopju ob 10. uri popoldne. Zavoljo nujnih zadev je pričakovati, da pridejo vsi člani. Glede skupnega kosila — pri Moserju — se je pravočasno zglasiti pri ksaverijanskemu g. nadučitelju Odbor.

— Prostovoljna požarna bramba pri Sv. Martinu na Paki ne bo priredila veselice dne 7. svečana, ampak dne 14. t. m. vsled posebnih zaprek. Torej na svidenje pri g. Antonu Steblovniku.

— Žiško bralno društvo priredi veselico dne 7. svečana ob 4. uri popoldne v gostilniških prostorih gosp. Ivana Gosaka. Odbor se bode potrudil, da priredi svojim gostom vesel in zabaven večer, ter vabi najvljudneje k obilni udeležbi. Vstop prost. Vabila se posebej ne razpošiljajo.

— Bralno društvo v Pišecah bode imelo v nedeljo 7. februarja ob pol 3. uri popoldne v šolskem poslopju občni zbor z dnevnim redom: 1. Pozdrav in govor o delovanju društva in podučno predavanje predsednika; 2. Govor o koristi bralnega društva. Govori gospod kaplan Franc Planinc; 3. Poročilo blagajnika in predložitve računov; 4. Izvolitev dveh pregledovalcev računov; 5. Razni nasveti. Vsi poštene gospodarji in gospodinje, kakor tudi pridni mladeniči in dekleta se prijazno vabijo, da se naj udeležijo občnega zbora in da pristopijo kot udje k našemu društvu, katero ima blagi namen, da skrbí za pouk in omiko slovenskega naroda. K obilni udeležbi vabi odbor.

— Ormoška ženska podružnica „Družbe sv. Cirila in Metoda“ je imela dne 28. januarja t. l. svoj redni občni zbor. Ker se je dosedanja mnogoletna in velezaslužna predsednica gospa Roza Miklova, trgovčeva soproga, preselivši se k Vel. Nedelji, odpovedala predsedništvu, je bila za predsednico izvoljena gospa Ivana dr. Omulčeva. odvetnikova soproga v Ormožu, za podpredsednico pa gospa Roza Miklova. Nadalje so bile izvoljene: tajnica gđ. Urška Kuharičeva, posestnikova hčerka na Dobravi, za namestnico gđ. Julika Valentinčičeva, učiteljica na Humu; blagajnica gospa Ana Rozinova, učiteljeva soproga v Ormožu, namestnica gospa Angela Porekarjeva, nadučiteljeva soproga na Humu; delegatini k veliki skupščini ste Micika in Tončka Stupčevi. učiteljici pri Sv. Marku.

— Bralno društvo „Edinost“ v Središču vprizori dne 7. februarja v šolskih prostorih ob 6. uri zvečer narodno igro „Deseti brat“, s petjem v petih dejanjih. Sedeži po 1 K, stojišča po 40 v. K obilni udeležbi vabi odbor.

— Občni zbor bralnega društva pri Sv. Juriju ob Ščavnici vrši se v nedeljo, dne 7. februarja t. l. po večernicah v šolskih prostorih z običajnim sporedom. K obilni udeležbi vabi odbor.

— Kmetijsko bralno društvo v Gornji Radgoni je imelo dne 10. januarja svoj redni občni zbor, kjer si je izvolilo sledeči odbor: Predsednik g. Oto Ploj, c. kr. notar; podpredsednik

čast. g. Josip Lončarič, kapelan; tajnik g. Franjo Horvat, slikar; blagajnik g. Janko Pelol, veleposestnik; knjižničar g. Leopold Zemljč, posestnik; namestnik g. Janez Lančič, klepar; odbornika: gg. Lojze Manko, slikarski pomočnik in Matevž Kavčič, posestnik. — Nadejamo se, da bode ta novi odbor skrbel, da se bode desetletnica bralnega društva slovesno praznovala. — Veselica, katero je priredilo društvo dne 22. januarja, je uspela nepričakovano dobro; veliki prostori pri g. Škrlec so bili natlačeno polni; igra „Sv. Neža“ katera se jo igrala sedaj drugokrat, se je vprizorila tudi sedaj prav izvrstno; igra „Doktor Hribar“ pa je vzbujala veliko veselja in smeha, tudi tukaj je rešil vsak igralec svojo ulogo v največje zadovoljstvo. Želeli bi videti naše dične diletante nastopiti s kako večjo igro, le pogum. Tudi pevci in tamburaši so tekmovali med seboj ter z lepim petjem in tamburanjem delali čast našemu društvu. Pohvalno moramo še omeniti pridne Jurjevčane, kateri so nas razveselili s svojim obiskom in marsikatero lepo pesmijo. — Živeli!

— Društvo „Zvezda“ na Dunaju vabi k zabavnemu večeru, ki bode v nedeljo, 7. februvarja 1904 na Dunaju v dvorani „Zum Regensburgerhof“, I., Sonnenfelsgasse 2 — Začetek ob 6 uri zvečer. Opomnja: Neudje plačajo za društvene svrhe po 40 v za vsak zabavni večer. — Prihodnji zabavni večeri društva „Zvezde“ bodo 6. marca, 10. aprila (to je drugo nedeljo) in 1. majnika 1904 v omenjeni dvorani. Društveni izleti bodo ob nedeljah: 5. junija, 3. julija in 7. avgusta 1904.

Vabilo k družbi sv. Mohorja.

Odbor družbe sv. Mohorja v Celovcu stopa zopet pred Slovence in Slovenke s prijaznim vabilom, naj v čim največjem številu pristopijo naši družbi. — Važen je čas, ko se širom slovenske domovine pa tudi izven nje nabirajo udje, da pristopijo k Mohorjevi družbi, ko se vabijo stari družbeniki, naj ostanejo družbi zvesti tudi z naprej, ko se pozivljajo oni, ki še niso naši družbeniki, naj se pridružijo mogočnemu krdu, ki se vsako leto v proslavo in korist slovenstva zbira pod zastavo sv. Mohorja in Fortunata!

Prosimo čč. gg. poverjenike, naj čim preje dovršijo svoje sicer težavno, a toliko hvalevredno in koristno delo nabiranja družbenih udov, vse ude pa prosimo, naj ne le samo pravočasno vplačajo svoj donesek, da s tem olajšajo delo poverjenikom, marveč vsakdo naj se tudi potruži, da Mohorjevi družbi pridobi novih članov.

Plačilo za sedanje prispevke in raznoteri trud sprejme sleherni Mohorjan jeseni, ko se razpošiljajo družbene knjige. Odbor se nadeja, da bo letošnji naš književni dar zadovoljil vsakega Mohorjana tako glede vsebine kakor oblike. Že Koledar za leto 1904 je obširneje označil knjige, ki jih prejmo naši člani za letošnje leto, in ki so te-le:

1. „Zgodbe sv. pisma“. XI. snopič. Spisal dr. Janez Ev. Krek. — Teh zgodb Slovincem na novo priporočati in hvaliti ni treba. Hvalijo in priporočajo se same! Zato poskrbite z obilnim pristopom k Mohorjevi družbi, da bode tudi ta snopič v čim največjem številu romal med Slovence!

2. „Lurška Mati božja“. Šmarnice in molitvenik. Spisal Janez Godec. — Šmarnična pobožnost se je zelo priljubila Slovincem in radi segajo do knjigah šmarnične vsebine. Letos praznuje katoliški svet 50-letnico odkar se je proglasila verska resnica o neomadeževanem spočetju Device Marije. Molitvenik, dodan šmarnicam obsega razne pobožnosti, molitve za razne potrebe itd., tako da upamo, da bo i ta knjiga imela veliko privlačno silo pri nabiranju udov.

3. „Slovenski fantje v Bosni in Hercegovini 1878“. Spisal Jernej pl. Andrejka. — Ob 25-letnici bosanske zasedbe je gosp. pl. Andrejka, c. in kr. ritmojster cesarske straže na Dunaju, napisal lepo knjigo, ki bo drag spomin onim, ki so se l. 1878 udeleževali bojev na našem slovanskem jugu, a zelo zanimiva in poučna vsem bralcem. Knjiga je okrašena z mnogimi, večinoma izvirnimi podobami, risbami itd.,

ki bodo gotovo vzbudile splošno zanimanje. Letos izide prvi del, drugi sledi prihodnje leto.

4. „Lisica zvitoperka“. Učitelj Josip Brinar je zbral živalske pravljice o lisici-zvitoperki v celotno knjigo, ki je namenjena v prvi vrsti odrasli mladini, a bode ugajala tudi drugim bralcem.

5. „Bodi svoje sreče kovač“, je naslov knjigi župnika Jurija Trunka, ki je zbral obilico naukov prav za vsakdanje življenje, učeč, kako najdemo pot do lastne sreče.

6. Koledar za leto 1905 bode po možnosti zopet raznovrsten in zanimiv.

To je torej letošnji naš književni dar. — Knjige bodo gotovo zadovoljile vsakogar in zato iskreno vabimo, da se čim največ udov vpiše v družbo.

Nabiralne pole z denarjem naj se odboru dopošiljajo do dne 5. marca. Mnogo truda, sitnosti in nepotrebnih stroškov povzročajo nam tisti, ki nam ne dopošljejo ob pravem času udnine!

Posamezne ude in take kraje, ki nimajo 15 udov, pa prijazno opozarjamo, da morajo po družbenih pravilih letnini (2 kroni) dodati še 40 vinarjev za upravne stroške, namreč za zavoj, spremnico s kolekom, delo i. t. d. Seveda morajo potem poštino, ki znaša veliko več, še sami plačati.

Mili Bog naj blagoslovi naše delo in geslo za Mohorjevo družbo bodi: „Ne nazaj in navzdol, marveč vselej naprej in navzgor!“

V Celovcu, dne 26. prosinca 1904.

Odbor.

Narodno-gospodarske novice.

Našim vinogradnikom.

(Napisal Ivan Vuk.)

(Konec.)

Gnojenje vinogradov.

Človek, da živi, potrebuje gotovo množino hrane. In čim tečnejša je ta hrana, tem krepkejši je človek. Pa tudi ni vsaka hrana za vsakega človeka. Oni, ki mnogo dela in težko dela, potrebuje krepkejšo hrano od tistega, ki nima težkega dela. Konj, ki ne dela mnogo, dobiva samo seno, dočim oni, ki je vedno naprežen, mora dobiti še oves in drugo sočivje. In isto je tudi pri rastlinah, torej tudi pri vinski trti.

Z gnojenjem se dajo zemlji one snovi, katere je trta tekom leta porabila, da je vzgojila rožje, grozdje itd. Ker se pa tudi mnogo hranilnih snovi poizgubi, da se ali zarijejo globlje v zemljo, do katerih več korenine ne sežejo, ali pa postanejo neraztopne. Ker le v raztopljeni podobi zamorejo koreninice srkati hrano. Trta pa potrebuje tudi v primeri z drugimi rastlinami več redilnih snovi, zato moramo vinograd močno in redno gnojiti. Stem pospešimo ne samo rast, ampak je tudi pridelek večji in vino bo boljše. Ne smemo pa pri gnojenju gledati samo na to, da bi trti preskrbeli mnogo lahko raztopnih hranilnih snovi, temveč, da se tudi zemlja spremeni in postane bolj črna in rahla. To pa za to, ker se taka zemlja boljše ogreva, kakor težka in svetla. Množina gnoja, ki ima priti v vinograd, je odvisna od trte, ali je gosto ali redko nasajena in potem, kaka je zemlja.

Gnoji se s hlevskim gnojem, kompostom, ali s hlevskim gnojem in kompostom, ali s hlevskim gnojem v zvezi z umetnimi gnojili, ali s kompostom in umetnim gnojem. Najboljši gnoj je hlevski gnoj, ker ima vse redilne snovi, katere trta potrebuje in še zraven stori, da je zemlja rahlejša, bolj črna in tudi bolj topla. Za močno gnojenje, kakoršno je potrebno za vinograd, se da na 1 ha goric v peščeni zemlji na leto sledeča množina najvažnejših redilnih snovi: 80—100 kg fosforove kisline, 200 kg kalija, 160 do 200 kg dušika. In to se zgodi, če se gnoji z hlevskim gnojem v zvezi z umetnim. Sledeči primer gnojenja s hlevskim in z umetnim gnojem kaže, kako se to doseže:

1. leto se da na 1 ha (7000 trsov)
700 q hlevskega gnoja. — 1 trs torej dobi 10 kg
18 q apna — 1 trs torej dobi 257 g.

2 q tomaževе žlindre. — 1 trs torej dobi 285 g.

2 q (95 %) žvepleno kislega kalija. — 1 trs torej dobi 285 g

4 q žvepleno kislega amoniaka. — 1 trs torej dobi 57 g.

V 2—4 letu dobi vinograd enako množino tomaževе žlindre, žvepleno kislega kalija, pa nič apna. To se da le v zemlji, v kateri ni več kakor 3% ogljenokislega apna. Zato se vzame navadno žgano apno, katero se nanosi v male kupčke po goricah in nalahno z zemljo pokrije, da pod vplivom zraka in mokrote razpade v prah in se raztroši. Tudi gips je dober. Vendar se apno ne sme mešati s hlevskim gnojem, ker bi iz gnoja iztiralo amonijak, ki je za rast najvažnejši. Zato se mora apno in hlevski gnoj vsako posebej pokopati.

Kakor sem že rekel, je dušik najzanimivejše hranivo, ki se nahaja v podobi amoniaka. Dušik deluje na rast korenja in mladih. Vendar je te prevažne snovi v zemlji navadno najmanj. So tudi zemlje, ki so bogate na dušiku in to vidimo, če trta zelo bujno raste. Taki zemlji bi le škodovali, če bi ji dajali preveč dušika; trta bi namreč rastla hitro, les bi ne dozorel in tudi vino bi bilo slabo in prazno.

Čas gnojenja je jesen ali pomlad. Jesensko gnojenje je zato boljše, ker začne prej delovati. Hranilne snovi se čez zimo v zemlji raztope in korenine brez zaprek srkajo v se hrano, dočim se morajo pri spomladnem gnojenju te snovi prej raztopiti, kar pa pri nekaterih ne gre tako hitro. Le za žveplenokisli amonijak je boljše, da se spravi na spomlad v zemljo, ker je lahko raztopljen in bi na ta način ubežala že nastala solitarjeva kislina, ako bi se jeseni s tem gnojem gnojilo. Naj pa nihče ne pričakuje, ki je jeseni ali pomladi pognojil svoj vinograd, da bi že to leto videl na grozdju uspeh. Nikakor ne! Skušnje so dokazale, da se je isto grozdje, ki bi imelo letos roditi, nastavilo že v očesih meseca junija in končalo avgusta, t. j. da se za prihodnje leto že nastavi sad, mladike in listje, ko je za letošnji sad še komaj v cvetju. Iz tega sledi, da letošnje gnojenje prihodnjemu sadu ne bo koristilo, pač pa bo potem blagoslov večji.

Kakor hlevski gnoj, tako se tudi druga gnojila raztrosijo in podkopljejo. Pripomniti pa moram, da se pri tem ne smejo vsa gnojila med seboj mešati. Zgodilo bi se, da bi pri tem mešanju ubežal toli potreben dušik, ali pa bi se škodovalo na raztopnosti, t. j., da bi sedaj lahko raztopna snov postala vsled mešanja nekaterih gnojil neraztopna ali pa le težko. Vsa gnojila, ki imajo dušik v podobi amoniaka, se ne smejo mešati z gnojili, katera sestojijo iz žganega apna.

Ako se gnoji s samim hlevskim gnojem, se računi na 3 leta 700 q na ha in ravnolotoko, če gnojimo s kompostom. Ker je umetni gnoj pri nas razmeroma drag, skrbimo, da bomo imeli dovolj hlevskega gnoja in komposta.

Da se lažje vrši gnojenje, razdelimo si vinograd v štiri dele.

Saj ni treba celi vinograd pognojiti v enem letu, posebno v velikih ne. Ako smo ga na pr. letos pognojili, imamo potem štiri leta mir, ker hlevski gnoj deluje več časa. Vendar velja to samo o popolnih gnojilih, t. j. onih, ki imajo vse najvažnejše snovi, nikakor pa ne o onih, katero imajo samo eno ali dve glavni redilni snovi. In taka nepopolna gnojila so vsa umetna gnojila. Na štiri dele razdeljeni vinograd se da lažje in bolje pognojiti, posebno če je velik, kakor pa ves na enkrat. Prvo leto gnojimo prvi del, drugo drugi del, prvemu delu pa damo nekoliko dušika, v podobi amoniaka in tako naprej, dokler nismo pri četrtem delu gotovi. In sedaj se začne peto leto zopet od začetka, in tako gre vedno naprej po načinu, kakor je že prej popisano bilo.

Nekatera druga gnojila.

Sem spada gnojenje z gnojnicami, ki hitro deluje, posebno ker ima mnogo dušika, ki ugodno vpliva na rast lesa in korenin. Da pa se dušik ki je že v gnojnici raztopljen, ne izgubi, se mora gnojiti na pomlad in poleti, ko je trta v rasti. Gnoji se tako, da se med trtami napravi jarek ali rov, pa tudi jame; in v te se vlije gnojnica. Gnojiti se mora seveda ob deževnem vremenu in tam, kjer se lahko brez velikih stroškov in

truda spravi v vinograd. Slabo rastoča trta je za to gnojenje zelo hvaležna, zato zelo pripočam, da gnojite z gnojnico, kjer je le mogoče.

Mineralično gnojenje

obstoji v tem, da se navozi v vinograd kamenje, ki hitro razpade ter ima mnogo redilnih snovi v sebi. Tako gnojenje večkrat pomaga, da začne trta krepko rasti, dočim je bilo prej vse drugo gnojenje zaman. Gnoji se vsakih 6—8 let. Taki minerali ali kamni so: lapor, grejs, drobiž od basalta in granita, dobra črna zemlja itd. — To gnojenje je tam na mestu, kjer je tako mineralno gnojilo pri rokah ter se da brez posebnih težav spraviti v vinograd.

Zeleno gnojenje

je v starejših vinogradih tam na mestu, kjer primanjkuje hlevskega gnoja in komposta. Ob drugi kopi se poseje graholka ali kaj sličnega, ter se pognoji s tomaževo žlindro; na 1 oral 1 q in ravno toliko z žveplenokislím kalijem. Junija in avgusta, ko je graholka v cvetu, pač pred začetkom dozorevanja grozdja, se podkoplje. V drugem in tretjem letu se da le rečena množina umetnega gnoja. To gnojenje se je na mnogih krajih zelo obneslo.

Toliko o tem. Nisem hotel o gnojenju izgubljati mnogo besed, akoravno je velike važnosti, da bi bralcev ne dolgočasil. Saj imamo o tem že itak pisane cele kupe knjig in brošuric, katere naj ukažen vinogradnik pridno čita ter se po možnosti po istih navodilih ravna. In gorice mu bodo bogato rodile. Če pomislimo, da je vsled nemarnosti in ker se ni gnojilo, kakor bi se moralo, upostojalo toliko lepih vinogradov, kateri bi še pri pravilnem ravnanju in gnojenju bili lahko dika in ponos vinogradnika, pač ne moremo pomagati onemu,

če v spomin se mu posili
kak' so nekdanj vince pili
in na tihem solze briše.

ampak mu povemo, da le z marljivostjo lahko stori, da bo zopet vince pil. Delajmo torej dobro in premišljeno in po trudu bo obilo žetve.

Druge slovenske novice.

— **Hrvatski akademiki v Ljubljani.** V sredo popoldne se je vršil v restavracijskih prostorih „Narod. doma“ banket na čast došlim hrvatskim akademikom. Udeležilo se ga je čez 80 akademikov. Vrstile so se navdušene zdravice in pesmi „Slovenec in Hrvat“, „Bog in Hrvati“. Na to so si hrvatski gostje v družbi slovenskih akademikov ogledali prostore v „Narod. domu“, nakar so odšli ogledovat si Ljubljano. Zvečer je bil v „Narod. domu“ veliki koncert hrvatskih vseučilišnikov, ki je uspel povoljno. Pevski zbor, ki je nastopil pod vodstvom gospoda Stražničkega, je pel jako eksaktno, z iskrenim čuvstvom in umetniškim povdarkom. Jako so občinstvo tudi navdušili tamburaši. Nismo še čuli v Ljubljani zlepa tako preciznega in umetniškega udarjanja na tamburice. Nastopil je tamburaški zbor pod vodstvom gosp. Mar. Horvata in vzbujal z vsako točko viharno ploskanje. Koncert je bil jako dobro obiskan; sedeži vsi razprodani. Po koncertu je bil ples do jutra. Včeraj je bil v „Narodnem domu“ komerz dijaštva. Pri komerzu je svirala društvena godba in udarjali so hrvatski tamburaši. Izpregovorila se je marsikatera napitnica in navdušena beseda.

— **Vegov spomenik.** Osrednji odbor za Vegov spomenik v Ljubljani je vložil prošnjo, da bi smel javno pri raznih prijateljih znanosti in ceniteljih junaških činov nabirati doneske za dostojen spomenik baronu Vegi v Ljubljani. Gospod ministrski predsednik dr. pl. Körber je kot minister za notranje posle dal dovoljenje z odlokom z dne 27. januarja štev. 393.

— **Židi nimajo sreče v Ljubljani.** V Ljubljani se je etablirala trgovina „M. Schwarz Abzählungs-Warenhaus“, ki ima namen, prodajati ljudem razno blago na obroke. Poslovodja te tvrdke je žid Samuel Bochner. Neki čevljar je naročil pri tem zavodu neko blago in dal 5 kron are. Ko pa je prišel po blago, ga ni dobil in žid mu tudi ni hotel dati nazaj 5 kron. To je čevljarja razjezilo in šel je domov po svojo boljšo polovico ter skupno z njo se zopet podal k židu. Ko mu ta ni hotel dati ne blaga in ne denarja,

sta ga naklestila in mu vzela suknjič, nakar sta jo odkurila domov.

— **Nesreča pri bohinjski železnici.** Vest, da se je pri gradbi predora pri Avčah vsul neki rov, pokopal 12 delavcev ter mnogo njih ranil, je, kakor smo izvedeli iz popolnoma zanesljivega vira, hudo pretirana. Res je namreč, da se je pri avškem predoru vsul neki rov, a pri ti nesreči bil je smrtno poškodovan le en poslovodja, ki je stal pred rovom in ki je po 12. urah tudi resnično izdihnil svojo dušo. Ranjenih pa je bilo in sicer lahko le 5 delavcev.

— **„Südmark“ v Rožeku.** Celovski vse-nemški list poroča, da bode prihodnjo nedeljo, dne 7. t. m. v Rožeku ustanovni shod nove podružnice „südmarke“. Nemški listi že dalje časa pišejo o tem in pravijo, da je to „zasluga“ agitacije gg. župnikov Ražuna in Hüttnerja ter dr. Brejca! Pravi vzrok tej ustanovitvi je sevé iskati drugod! Naj le ustanavljajo podružnice, kolikor jim ljubo — rožeških Slovencev upognili ne bodo, in — čez tri leta se zopet vidimo pri občinskih volitvah.

— **Vrbsko jezero** je deloma zamrznilo. Da bi led segal po celem jezeru in bi se mogli, kakor druga leta, drsati iz Celovca do Vrbe ni več upati.

— **Hrvatske novice.** Razžaljenje hrvatskega naroda. „Slovenska Misao“ poroča, da se besede, s katerimi je major Hanel v Petrinji razžalil hrvatski narod, glasé: „Der Croat ist im Dreck geboren, ausgezogen, erzogen, ein Schwein und ein Dreck“. Hrvatje imajo priče, ki so čule te besede ter so sedaj odposlali v tej zadevi na dvorno pisarno vlogo, katero so podpisali trije najuglednejši petrinjski meščani. Za to razžaljenje ni prava pot tajejanje, kakor v tem slučaju delajo hrvatski vladni krogi, ampak proti toliki predrznosti nemških častnikov bi morali storiti odločne korake — Dr. Franko Potočnjak je bil oproščen obtožbe radi zločina motenja javnega miru, Vitomir Korač pa je bil obsojen na 14 dni zapora. — Umrl je v Varaždinu bivši poslanec in veleposestnik g. Ivan Petrovič. Svoje premoženje, okolu 2 milijona kron, zapustil je narodnim in dobroteljskim društvom. Tudi istrske družbe sv. Cirila in Metoda se je spomnil.

— **Delo slovenskega umetnika na svetovni razstavi v St. Louisu.** Država Colorado hoče v svojem oddelku svetovne razstave v St. Louisu izpostaviti tudi oljnató sliko črnogorskega kneza, delo ameriškega Slovenca, g. A. Tomana. Reprodukcijska predstavlja črnogorskega kneza v naravni velikosti, krasni uniformi z raznimi redovi in odlikovanji. Predsednik odbora se strinja s tem ter pravi, da bode slika vreden dodatek umetniškemu delu Colorade. Umetniki se jako laskavo izražajo o umetnem delu ter hvalijo njega vstvaritelja. Sodi se celo, da prekaša slika vse dosedanje izdelke te vrste na zapadu. Gosp. Aleksander Toman je naš rojak, ki je izdelal poleg zgoraj omenjenega dela, še več drugih oljnatih slik, ki tudi ne zastajajo za prvo.

— **Slovenski zdravnik.** Na čikaškem vseučilišču je promoviran doktorjem vsega zdravilstva g. Martin Ivec, prvi slovenski zdravnik v Ameriki. G. dr. Ivec je bil rojen na Kranjskem, toda ko je bil šele 10 let star, je prišel v Ameriko. Postal je najprej učitelj, nato pa šel študirat zdravilstvo na državno vseučilišče v Minneapolis, odtam pa v Čikago. Skušnje je prestal z najvišjo odliko. Sedaj se bo naselil v Čikagi ter otvoril svoj urad tudi v Jollietu.

Politični pregled.

— **Avstrijske delegacije.** V sredo je bila plenarna seja avstrijske delegacije. Na vrsti je bila razprava o kreditu za zasedeni deželi. Prvi je govoril delegat Biankini. Izjavil je, da stoje Hrvatje glede Bosne in Hercegovine na programu, sklenjenem leta 1895. Bosna se mora prikloniti hrvatskim deželam, obsojal je ponemčevanje in madjarizacijo ter ostro govoril zoper Khuenovo vlado. Zahteval je, da se ustanovi v Bosni deželni zbor in da se podeli občinam popolna avtonomija. Grajal je gozdno upravo v zasedenih deželah ter zahteval razne preosnove v gospodarstvu. Govoril je o naseljevanju; vlada podpira Nemce in Madjare. Zahteval je varstvo domačih

delavcev, učiteljev, duhovnikov, povzdigo ljudskega šolstva. Delegat Kramar je naročal, naj Avstrija na Balkanu ne vodi osvojevalne politike, zavzel se za status quo in znova priporočal vladi previdnost glede balkanske politike. Govoril je o italijansko-slovanskem pobratimstvu, zoper vse-nemško prodiranje in slednjič o zasedenih deželah. Zahteval je sprejem domačinov v državno službo, nemščina ne sme biti uradni jezik v Bosni, in želel večje slobode glede tiskovnega zakona. Državni finančni minister je odgovarjal na interpelacijo glede zboljšanja plač v Bosni. Plače ljudskih učiteljev v Bosni in Hercegovini so povprečno znatno višje, kakor na Hrvatskem, v Dalmaciji in Slavoniji. — S tem je bila seja pri kraju.

— **Čehi.** V Pragi se snide dne 13. t. m. izvrševalni odbor mladočeške stranke. Baval se bo s sklepi češke parlamentarne komisije ter skoro gotovo odobril, da češki poslanci zopet prično občevati s Körberjem. V parlamentarnih krogih se nadejajo, da pride do sporazumljenja med Čehi in vlado.

— **Srbija.** Ministrstvo Gruić je odstopilo, ker mu zbornica ni dovolila zvišanja državnih dohodkov. Kralj demisije ni sprejel. Tudi radikalni klub se je izrekel proti demisiji.

— **Dogodki na Balkanu.** Turška vlada se pritožuje neprestano pri poslanikih velesil. Sedaj dolži Sarafova, da je nakupil v Avstriji velike množine turških fesov, da jih razdeli s turškimi uniformami vred vstašem z namenom, da se bo provzročitelje atentatov smatralo za turške vojake. Nadalje se dolži organizacijo, da izdeluje v Vranji dinamit in bombe, da se je poslalo v Samatov sedem zabojev streliva in pet zabojev bomb, da je v Gabrovi izgotovljenih 5000 uniform in da je Sarafov nakupil v Italiji 7000 pušk. — Turškim ovadbam se seveda ne sme vse verjeti.

— **Rusija in Japonska.** Vsebinsa ruskega odgovora, ki se pošlje Japonski prihodnjo soboto, se je sporočila nekaterim velesilam. V odgovoru se dovoljuje Japonski mnogo več, nego se je pričakovalo. Ako pa vkljub ruski popustljivosti in miroljubnosti pride do vojne, nositi bo morala odgovornost Japonska sama ter ostane moralno osamljena. — S cesarjevo naredbo se naroča, da se japonski armadi in mornarici izplačuje vojna plača. To dokazuje, da se Japonska že čuti na pragu vojne. — V februarja pričakujejo v Vladivostoku 50 000 vojakov v pomnožitev garnizije. Tudi se pričakuje, da se že v prihodnjih dneh mobilizujejo rezervisti vseh pokrajin na skrajnem vzhodu.

Književnost in umetnost.

— **Slovan,** mesečnik za književnost, umetnost in prosveto. Zvezek 3., letnik II. Vsebinsa: Alojzij Gradnik: Prišlo je solnce. Matejka: Usoda. Zofka Jelovškova: Nada. Bogumil Vošnjak: Brez tradicij. Simon Gregorčič: Stoj, solnce, stoj. Josip Rusin: Moja misel. Alojzij Gradnik: Tam zunaj je solnce... Prof. dr. J. Tomišek: Smeri našega pravopisa in pravorečja. Olčev Igo: Roman umetniškega samouka. Dr. J. C. Oblak: Zlatrog. Ivan Cankar: Novela doktorja Grudna. A. Kristan: Petr Bezruč. C. Golar: Iz težkih časov. C. Golar: Vizija. — **Listek — Književnost.** — Gledališče in glasba. — Umetnost. — Naše slike: Srečko Magolič: Iz trnovskega predmestja. (Um. priloga v tribarvnem tisku.) — Josip Douba: V baletni šoli. (Umetna priloga.) — Zima v gozdu. — Ferdo Kovačević: Iz zagrebške okolice. — Dunaj: Vseučilišče. — Robert Frangeš: Ovce. — Maks Liebenwein: Bazar v Sarajevu. — Leo Arndt: Drvar. — Prof. Tomaš Štetky! Na Otavi. — Oton Zupančič. — Ivan Cankar. — Sv. Peruzzi: Načrt za cesarjev spomenik.

— **Dom in Svet.** Leto XVII., štev. 2. — Vsebinsa: — Bogdan Vened: V smrtni senci. Baltiška povest. (Dalje.) Anton Medved: Job. Svetopisemska zgodba. 5., 7., 7., 8. O Ves. Kovač: V kitajski malikovalnici. Narodopisna črtica. Fr. S. Finžgar: Iz modernega sveta. Roman. (Dalje.) Jožef Bekš: Nageljnov in modrosti. Jožef Bekš: Šel bi čez poljano belo... Roman Romanov: Pada sneg... Roman Romanov: Moč. Novela. (Daje.) Roman Romanov: Smeji se, smeji!...

Anton Jarc: O fotografiji in projekciji. Njiju raba pri praktičnem pouku. Jožef Bakš: Nagrobnice Fr. Mediču. Vladimir Mihajlovič: A. P. Čehov Črtica iz ruske književnosti. Iz črtic A. P. Čehova: Strugar Petov. Iz ruščine prevlel Vladimir Mihajlovič. Dr. Ev. Lampe: Imanuel Kant. K stoletnici njegove smrti. — Književnost. — To in ono. — A. Breznik: Slovski navržki. — Šah (na ovitku). — Slike: Mladost. J. Vavpotič. — Bedni umetnik. Peter Žmitek. — Kitajska ulica. — Kitajski berači na ulici. — Mestna vrata v Peking. — Oder pri zgradbi Kettelerjevega spomenika. — Bitka pri Lesnem. A. Kocebu. — O fotografiji in projekciji, sedem slik. — A. P. Čehov. — Ogrsko ženitovanje. Jaroslav Věšin. — Tiskarstvo. Iz risb bratov Šubičev. — Medvode na Gorenjskem. — Gorenjka. — Dr. Ante Starčev —

— Ljubljanski zvon. Let. XXIV. Februar. Mesečnik za književnost in prosveto. Vsebina: 1. P. Grošelj: Pesem življenja. 2. A. Gradnik: Po zimi. Pesem. 3. Josip Kostanjevec: Lovec. Črtica. 4. Dr. Ivan Prijatelj: Moderna manira in Žmitkov Poc. (Konec.) 5. Petruška: Četrty februar. Pesem. 6. A. Funtek: Najlepša himna. 7. C. Golar: Iz bosanskega perivoja. Pesem. C Golar: Melanholija. Pesem. 9. Ivan Cankar: Na pragu. Povest. (Dalje prihoda.) 10. Podlimbarski: Moravske slike. 11. Makso Mak: Izgubljeni sin. Povest. (Dalje prihoda.) 12. E. Kristan: Morje. Povest. (Dalje prihoda.) 13. B. Baebler: Moderni pekel. Pesem. 14. Makso Pirnat: Prešeren v Moravčah. 15. Književne novosti. 16. Glasba. 17. Gledališče. 18. Med revijami. 19. Splošni pregled.

Občni zbor

posojilnice v Brežicah

se vrši v nedeljo, dne 21. februvarja 1904, ob 3. uri popoldne v lastni pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva. 2. Potrjenje letnega računa. 3. Razdelitev čistega dobička. 4. Izvolitev načelstva. 5. Izvolitev računskih preglednikov. 6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ne bil ob 3. uri popoldne sklepčen, se vrši isti dan v istem prostoru ob 5. uri drugi občni zbor in sklepa takrat vsako število zadružnikov.

(49) 1

Načelstvo.

Naprodaj

je lep, še popolnoma nov **brek**. Več pove **Ferdinand Rakef**, pekar p. Hudinja, pošta Celje.

Gostilno na račun

— odda —

Jožef Škerlec v Gornji Radgoni dobremu krčmarju, katerega žena je dobra kuharica. — Znanje slovenskega in nemškega jezika, 200 K kavcije in potreben kapita. za posel se zahteva.

Kava in čaj

iz prve roke, t. j. neposredno od sadilca kave in čaja,

torej s popolnim jamstvom za pristno in nepokvarjeno kavo in čaj.

NAJNIŽJE CENE.

Najino dosti čez 100.000 oralov veliko posestvo se obdeluje **najracionalnejše**. Najine vrste kave in čaja so jako aromatične in izdatne.

Kava: Javaflor, najfinejša, 4¹/₂ kg gld. 6.65, fina, 4¹/₂ kg gld. 5.90. Java-brasil-mešanica 4¹/₂ kg gld. 5.40. — Pošilja se carine prosto na vsako pošto proti povzetju. (483) 12-9

Cenik zastoj in poštnine prosto.

Turk & drug

veleposesnika na Javi, prodajalca kave in čaja v lastni režiiji

— v Trstu —

Via dell'acquedotto 62.

V najem se daje

vila Sernec v Celju, Ljubljanska ulica, s hlevi in vrtom. (25) 2-1

Ženitna ponudba.

Starejši, premožen samec išče za gospodinjstvo sposobno, slovenščine in nemščine veščo, starejšo ženko. Gotovine 2-3000 gld. se želi. Ponudbe upravnistvu „Domovine“ pod „Podravje“. (51)

Zelo okusna pijača je

Talanda Ceylon-čaj

Ne razburja živcev, temveč jih blaži in krepi.

Dobiva se:

Štev. 1 v zamotih po 20, 50, 125 vinarjev

" 2 " " " 24, 60, 150 "

" 3 " " " 32, 80, 200 "

v naslednjih zalogah:

CELJE: Anton Ferjen, Josef Hasenbüchl, Josip Matić Iv. Ravnikar. VRANSKO: I. Laurič. BRASLOVCE: Josip Pauer. KONJICE: Franc Kupnik. OPLOTNICA: Alojz Walland. PTUJ: A. Jurza & sinovi. PETROVCE: Josip Polenc. RADGONA: R. Prettner. ROGATEC: Josip Berliag. RADECE: Iv. Haller. ŽALEC: Adalbert Globočnik. Št. PAVEL v Sav. dolini: F. Piki. ST. JURIJ: F. Krasovič. LAŠKI TRG: And. Elsbacher. SLOV. GRADEC: Josip Klinger. SLOV. BISTRICA: Alojz Pinter. (474) 10-7

Vožnje karte in tovorni listi v

AMERIKO

Kralj. belgijski poštni parnik.

Red Star Linie iz Antverpna naravnost v Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijovana od vis. c. kr. avstrijske vlade. Pojasnila daje Red Star Linie, Dunaj IV. Wienergürtel 20 ali pa Karol Rebek, glavni zastopnik v Ljubljani.

Ugodna prilika!

Radi preoblega posla in dela prodam svoje že dobro vpeljano trgovino papirja in papirnih izdelkov ter pisarniških in šolskih potrebščin z zalogo tiskovin v Ljubljani, Schellenburgove ulice štey. 4. Ugodna prilika je to tudi za žensko, ki si s par tisoč goldinarji zagotovi lahko dobro in uspešno eksistenco.

Ponudbe Dragotin Hribar-ju v Ljubljani.

Hiša

z vsemi gospodarskimi poslopji, vrtom, travnikom in hosto v Žalcu št. 18, je pod ugodnimi pogoji

— naprodaj —

Vse natančnejše se izve pri Jakobu Gajbiču v Dobrišivasi št. 6 (37) 2

Naznanilo.

Registrovana zadruga «Hranilno in posojilno društvo v Ptuj» ima

20. občni zbor

dne 11. februvarja t. l. ob 11. uri, oziroma ob pol 12. uri predpoldnem v «Narodnem domu» v Ptuj.

DNEVNI RED:

1. Poročilo ravnateljstva, predložitev računskega sklepa in bilance za l. 1903.
2. Poročilo revizorjev.
3. Posvetovanje in sklepanje o porabi čistega dobička.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Če se ob 11. uri ne zbere zadostno število zadružnikov, vrši se ob pol 12. uri istega dneva po naznanjenem dnevnem redu zborovanje pri vsakem številu navzočih. Zadružniki se vabijo na udeležbo.

Na Ptuj, dne 25. januarja 1904.

(42) 2-1

Ravnateljstvo.

Dr. med. Kašpar

večletni praktični zdravnik

ordinira kakor poprej v hiši štey. 96

na Vranskem.

Da odpotuje, je neresnično!

(40) 3-1

!! POZOR !!

Vsem, kateri bolehajo na želodcu in težki prebavi

daje gotovo pomoč in pov. ača izgubljeno zdravje

edino prava

Germanova zdravilna življenska esenca

katera je nenadkriljivo sredstvo in deluje z največjim uspehom pri vseh želodčnih boleznih, kakor: slaba prebava, pomanjkanje teka, želodčna oteklina, napihovanje, podrigovanje, zgaga, zlatenica, omotica, glavobol, krč itd. Germanova življenska esenca pomaga proti jetrnim in sleznim boleznim, proti hemeroidom, čisti pokvarjeno kri in izločuje vse nečiste sokove iz krvi

Germanova življenska esenca odganja zaostale vetrove in neznosne gliste, a s tem, da povrača izgubljeni tek in voljo do jedi, donša mnogo k okrepitju telesa!

Germanova življenska esenca je pomagala že več ljudem, kateri so jako veliko potrošili za razna zdravila brez uspeha, kateri se pomoči niti več nadejali niso.

Germanova življenska esenca se pripravlja iz blagodelujočih, povsem neškodljivih rastlinskih sokov, je jako prijetnega, nekoliko grenkega okusa, tako da ga lahko uživajo tudi občutljive osebe, ženske in otroci, kateri drugih zdravil ne morejo jemati.

Cena steklenici 1 K 40 v, s pošto se ne pošilja manj nego 2 steklenici, za spremnico in odpravo 40 v več, in to samo po povzetju ali če se znesek pošlje naprej.

Glavna zaloga, kamor naj se vse naročbe naslovljajo

K. GERMANA lekarna „pri črnem orlu“ v Belovaru, Hrvatsko.

V znak pristnosti ima vsak zavitek tiskano ime tvrdke Ljekarna k „črnem orlu“ K. Germana u Belovaru. Zato zahtevaj izrecno pristno Germanovo življensko esenco; ako pa ti se ponudi druga, za katero bi se trdilo, da je boljša ali pa ravno tako dobra, je ne vzami, temveč jo naroči po pošti, ako je tamkaj ne dobiš. (263) 3

Mlinsko orodje

še le par let v rabi, skoro čisto novo, s tremi pari kamnov in stopami ter sploh z vsem k mlinu spadajočim orodjem je

— naprodaj —

po zelo nizki ceni. Urejeno je vse po naj-novejšem načinu z jermenji. (38) 4

Kje, pove upravništvo „Domovine“.

Gimnazijski abiturijent

zmožen slovenščine hrvaščine in nemščine v govoru in pisavi želi mesta v odvetniški pisarni. Vstop takoj. Ponudbe naj se pošljejo uredništvu (44) 3-3 „Domovine“ pod „M. 12“.

Mlad, v vseh strokih trgovine, kakor tudi navadnega in dvojnega knjigovodstva popolnoma vešč mož (46) 2-2

išče primerne službe.

Prijazne ponudbe se prosijo pod „Zvest in delaven“ na upravništvo „Domovine“ v Celju.

NAZNANILO.

Ker se delniška pivovarna Laški trg pregradi in z novimi stroji uredi, se p. n. odjemalci vljudno prosijo, da do meseca aprila-majnika naročijo pivo direktno le pri

„Delniški pivovarni Žalec“

ali pa v centralni pisarni v Ljubljani, Sodnijske ulice, št. 4., katera cenjene p. n. odjemalce že naprej najboljše postrežbe s svojim, po češkem načinu varjenim pivom zagotavlja. (34) 3-3

Delniška družba združenih pivovaren
Žalec in Laški trg v Ljubljani.

Poljedelei, vinogradniki in živinorejci

pozor!

Tomaževo žlindro

kakor druga umetna gnajila za travnike, polja, hmelj in vinograde;

Starckovo klajno

ali redilno apno, najboljši pomoček za dobro rejenje domačih živali, priporoča in pošilja navodila brezplačno

trgovina z železnino „Merkur“

Peter Majdič, Celje.

Bogata zaloga raznovrstne železnine, poljedelskega orodja in strojev.

TRSNJE ŠKARJE!

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kapljice se uporabljajo na notranje in zunanje bolezni. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri boleznih na želodcu, ublažujejo katar, urejajo izmečke in odpravijo nadubo, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Delujejo izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico. Te kapljice so najboljšo sredstvo proti boleznim na maternici in modromu in raditega ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmetijski hiši.

Naročuje se edino in točno le pod naslovom: MESTNA LEKARNA, ZAGREB, Gornji grad št. 25, poleg cerkve sv. Marka. — Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotina se ne pošilja. Cena je naslednja in sicer franko dostavljena na pošto:

1 ducat (12 stekl.)	4 K
3 ducati (36 „)	11 „
5 ducat. (60 „)	17 „
10 ducat. (120 „)	32 „

Ustanovljena leta 1360.

**Mestna lekarna
ZAGREB**

Markov trg št. 36.

(1) 20-4

Zdravje je največje bogastvo!

Dragotin Hribar

trgovina knjig, papirja, pisalnega in risalnega orodja; tiskarna in knjigoveznica

priporoča gosp. trgovcem in slavnemu občinstvu svojo veliko zalogo vsakovrstnega papirja za pisarne, pisma, risanje in zavijanje, raznovrstno barvanega svilnatga (za cvetlice), za vezanje knjig itd., zalogo raznih risank in pisank, in posebno še lastno zalogo najboljših zvezkov pod imenom: »Spodnjaestajerska zaloga risank in pisank«; Hardtmuthovih in drugih svinčnikov in angleških peres po originalnih tovarniških cenah.

Dalje priporoča zavitke za pisma raznih velikosti in barv, peresnike, črnilo, tablice, črtalnike, brisalke, krede, gobice, pušice in škatle za peresnike, torbice, kajlice za beležke, trgovske knjige, pečatni vošek itd. po najnižjih cenah.

Posebno lep izbor papirja in zavitkov v mapah in elegantnih škatljah. — Najbolje strune za citre, gosli in kitare. Velik izbor albumov za fotografije in spomencice, map za pisma in papirje, tintnikov, okvirje za fotografije, listice itd.

Šolske in molitvene knjige; prekopcem še posebej popust. Sv. podobice v vseh velikostih po najnižjih cenah. Preskrbi se tudi vsakovrstni tisk na podobice.

v Celji

priporoča se p. n. gg. duhovnikom, pisateljem, založnikom in slav. občinstvu za vsakovrstno izvrševanje tiska po najnovejšem okusu in najelegantnejši obliki v raznovrstnih barvah. Izdeluje knjige, brošure, časopise, letna poročila, prospekte, vstopnice, dekrete, plakate, vabila, vožne liste, mrtvaške liste, vizitnice, naslovnice, cenške, imenike, kuverte s firmo, pobotnice, pravila, tabele za urade itd. — Vedno v zalogi so obrazci za posojilnice, sodnije, občine, šole itd.; kakor tudi v več krasnih barvah tiskane diplome za častne občane in častne člane.

V moji knjigoveznici se izvršujejo vsa knjigoveška in galanterijska dela, bodisi priprosta kakor tudi najfinejša priznana trdno in ukusno. Ker je moja knjigoveznica preskrbljena z vsemi potrebnimi stroji najnovejše sestave, vsprejema ter cenó in kar najhitreje izvršuje tudi največja naročila.